

Analysis of the factors affecting the phenomenon of financial repression in Iranian professional football

**Mohammad Taghipour
Gharbi**

Department of Sports Management, Ker.C.,
Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

Shahab Bahrami*

Department of Sports Management, Ker.C.,
Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

Mona Farzadfar

Department of Exercise Physiology, Ker.C.,
Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

Abstract

The present study was conducted with the aim of Analysis of the factors affecting the phenomenon of financial repression in Iranian professional football. The research method was of a mixed type (qualitative-quantitative) and the qualitative part was done in the form of theme analysis. The statistical population in the qualitative section included people who are aware of the research subject, and according to the purposeful selection, the number of 12 people was determined as a sample. Also, in the quantitative part of this research, in addition to the elites in the field of sports management who are aware of the research topic, some managers of professional football clubs in Iran were also added to the statistical population. After the investigations, it was found that the number of these people included 120 people. According to Morgan's sample size table, 92 people were identified as the research sample. Finally, after the distribution and collection of the research questionnaires, 81 people cooperated with the current research. The sampling method in the quantitative part of the research was random. The research tools included semi-structured interviews and researcher-made questionnaires. The content validity of this questionnaire was investigated using the opinion of university professors and its construct validity was investigated using the factor analysis method. After calculating Cronbach's alpha, the reliability of this questionnaire was determined to be 0.82. In the qualitative part, specialized committees were used to check the validity of believability, transferability, and verifiability, as well as to check the reliability. In order to analyze the

* Corresponding Author: Shahab.Bahrami@iau.ac.ir

How to Cite: Taghipour Gharbi, M., Bahrami, S. & Farzadfar, A. (2026). Analysis of the Factors Affecting the Phenomenon of Financial Repression in Iranian Professional Football. *New Approaches in Sports Mmanagement*, 14(52), 192-219

data, coding and structural equation method were used. All the process of data analysis was done in SPSS, PLS and MaxQD software. According to the results, the identified factors were classified into five categories: social attitudes, media bias, football persuasiveness, political approaches and management processes. The results showed that the phenomenon of financial repression is rooted in five factors: social attitudes, media bias, football persuasiveness, political approaches, and management processes, among which social attitudes have a higher priority. In practice, confronting this phenomenon requires intervention at the level of public attitude formation through national media, reforming the intra-organizational governance of clubs, and creating transparency in financial decision-making processes.

1. Introduction

The competitive environment in today's world has caused financial aspects to be considered as one of the important concerns. Today, financial issues are one of the important dimensions in sports that play a key role in the development and excellence of sports. In a way, problems arising from financial issues are one of the crises and tensions in sports. Paying attention to financial issues in sports can include the path of growth and development of sports and consider the infrastructure of sports development. On the one hand, in professional sports, financial issues are considered more important than ever. In a way, sports and financial issues have a two-way relationship. For this reason, professional sports cause the formation of extensive financial resources in the pillars of sports and pour many resources into this sector. On the other hand, in professional sports, problems related to financial resources have caused serious crises in sports. In a way, in many environments; problems related to financial issues; It has caused tensions in this area. Although the phenomenon of financial repression is understood as an important issue, the lack of studies on this issue in Iranian professional football has caused there to be no evidence in this regard today. The research gap in this area has caused harm in this area from both scientific and practical perspectives. From a scientific perspective, this research gap has caused there to be no evidence in this area. On the other hand, from a practical perspective; this research gap has caused solutions to be created in the management and control of financial repression in Iranian professional football. With this in mind, the present study was designed and implemented with the aim of analyzing the phenomenon of financial repression in Iranian professional football.

2. Methodology

The present study is an applied research type that was conducted in the field. The present study method was mixed in terms of data collection method, which was implemented qualitatively-quantitatively. In the qualitative part, the content analysis method was used. The statistical population of the present study in the qualitative part included people who were aware of the research topic. In order to identify these samples, the purposive sampling method was used. This sampling continued until theoretical saturation was reached, and

finally 12 people were identified as samples in the qualitative part. In order to select the samples for the qualitative part, research, executive, and educational backgrounds were considered as selection criteria. Also, in the quantitative part of the present study, in addition to elites in the field of sports management who were aware of the research topic, some managers of professional Iranian football clubs nationwide were added to the statistical population. After the studies, it was determined that the number of these people was 120 people. According to the Morgan sample size table, 92 people were identified as the research sample. Finally, after distributing and collecting the research questionnaires, 81 people participated in the present study. The sampling method in the quantitative part of the research was random.

3. Results

According to the results, the identified factors were classified into five categories: social attitudes, media bias, football persuasiveness, political approaches, and management processes. The results of the present study also showed that among the identified factors of the phenomenon of financial repression in Iranian professional football, social attitudes were identified as the most important factor.

4. Discussion

Financial repression is one of the important human phenomena that has been seriously considered in all areas, including football. Today, financial repression is clearly one of the serious concerns in Iranian football, which has caused serious damage. In such a way that the formation of the phenomenon of financial repression in Iranian football has caused the distribution justice of financial resources to not be seriously created and has also caused financial crises in Iranian football due to the emergence of heavy debts. Although financial development required the existence of an appropriate technical and cultural context in football, the phenomenon of financial repression in Iranian football has caused serious problems regarding the process of economic development in Iran. This issue has led to the design and implementation of the present study with the aim of identifying the factors affecting the creation of the phenomenon of financial repression in Iranian professional football. In other words, the lack of social practices in Iranian football for the formation of national unity in football has led to the identification of social attitudes as an important issue regarding the process of creating the phenomenon of financial repression in Iranian professional football.

5. Conclusion

According to the results of this study, it is suggested that by creating financial working groups consisting of all football stakeholders; while reducing internal tensions, they provide a platform for synergy in the field of financial issues in professional football in Iran. Also, according to the results of this study, it is suggested that by creating social capital in Iranian football through the creation of social groups with common and football goals, as well as the creation of conflict management systems in football; a platform is created to

eliminate the phenomenon of financial repression in professional football in Iran. According to the results of this study, it is suggested that by creating legal and specific financial intermediaries in football; a platform is created to direct financial and economic flows under the control of football trustees.

Keywords: financial repression, financial resources, football.

Ethical Considerations

Compliance with Research Ethical Guidelines

This article has been done considering all ethical principles.

Funding

This article is taken from the doctoral dissertation of the first person.

Authors' Contributions

All authors have participated in designing, implementing and writing all parts of the present study.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgement

This article is extracted from the doctoral dissertation with the guidance and advice of the author's professors. We would like to thank everyone who helped us with this study.

— رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی —

دوره ۱۴، شماره ۵۳، تابستان ۱۴۰۵، ۱۹۲-۲۱۹

ntsmj2.issma.ir

<https://doi.org/10.22034/ntsmj.2026.2053413.1178>

تحلیل عوامل مؤثر بر ایجاد پدیده سرکوب مالی فوتبال حرفه‌ای ایران

محمد تقی پور غربی

گروه مدیریت ورزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

شهاب بهرامی *

گروه مدیریت ورزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

منا فرزادفر

گروه فیزیولوژی ورزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تحلیل عوامل مؤثر بر ایجاد پدیده سرکوب مالی فوتبال حرفه‌ای ایران اجرا شد. روش پژوهش از نوع آمیخته (کیفی-کمی) بود که بخش کیفی آن به صورت تحلیل مضامین انجام شد. جامعه آماری در بخش کیفی شامل افراد آگاه به موضوع پژوهش بودند که برحسب انتخاب هدفمند، تعداد ۱۲ نفر به عنوان نمونه مشخص شدند. همچنین در بخش کمی تحقیق حاضر، علاوه بر نخبگان حوزه مدیریت ورزشی آگاه به موضوع تحقیق، برخی مدیران باشگاه‌های فوتبال حرفه‌ای ایران در سطح کشور نیز به جامعه آماری اضافه شدند. پس از بررسی‌های انجام شده مشخص شد که تعداد این افراد ۱۲۰ نفر بود. با توجه به جدول حجم نمونه مورگان تعداد ۹۲ نفر به عنوان نمونه تحقیق مشخص شدند. در نهایت پس از توزیع و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌های پژوهش تعداد ۸۱ نفر با پژوهش حاضر همکاری داشتند. روش نمونه‌گیری در بخش کمی تحقیق به صورت تصادفی بود. ابزار پژوهش شامل مصاحبه‌های نیمه ساختارمند و پرسش‌نامه محقق ساخته بود. روایی محتوایی این پرسش‌نامه با استفاده از نظر اساتید دانشگاهی و روایی سازه آن به وسیله روش تحلیل عاملی مورد بررسی قرار گرفت. پایایی این پرسش‌نامه پس از محاسبه آلفای کرونباخ میزان ۰/۸۲ مشخص شد. در بخش کیفی جهت بررسی روایی از قابلیت باورپذیری، انتقال‌پذیری و تأییدپذیری و همچنین جهت بررسی پایایی از کمیته‌های تخصصی استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از کدگذاری و روش معادلات ساختاری استفاده شد. تمامی روند تجزیه و تحلیل داده‌ها در نرم‌افزارهای اس‌پی‌اس‌اس، پی‌ال‌اس و مکس کیودی‌ای انجام گرفت. مطابق با نتایج، عوامل شناسایی شده در قالب پنج دسته نگرش‌های اجتماعی، سوگیری رسانه‌ای، اقتناع‌پذیری فوتبالی، رویکردهای سیاسی و فرآیندهای مدیریتی دسته‌بندی شدند. نتایج نشان داد که پدیده سرکوب مالی ریشه در پنج عامل نگرش‌های اجتماعی، سوگیری رسانه‌ای، اقتناع‌پذیری فوتبالی، رویکردهای سیاسی و فرآیندهای مدیریتی دارد که در این میان، نگرش‌های اجتماعی از اولویت بالاتری برخوردار است. در عمل، مقابله با این پدیده مستلزم مداخله در سطح نگرش‌سازی عمومی از طریق رسانه‌های ملی، اصلاح حکمرانی درون‌سازمانی باشگاه‌ها و ایجاد شفافیت در فرآیندهای تصمیم‌گیری مالی است.

کلیدواژه‌ها: سرکوب مالی، فوتبال، منابع مالی.

* نویسنده مسئول: Shahab Bahrami@iaua.ac.ir

مقدمه

فضای رقابتی در دنیای امروزی سبب شده تا جنبه‌های مالی به‌عنوان یکی از دغدغه‌های مهم مورد توجه قرار گیرد (Yi, et al., 2003). امروزه مسائل مالی یکی از ابعاد مهم در ورزش است که نقش کلیدی در مسیر توسعه و تعالی ورزش دارد به‌صورتی که مشکلات ناشی از مسائل مالی یکی از بحران‌ها و تنش‌های موجود در ورزش است (Kriemadis, et al., 2021). توجه به مسائل مالی در ورزش می‌تواند مسیر رشد و تحول ورزش را شامل شود و زیرساخت‌های توسعه ورزش را مدنظر قرار دهد (Moyo, et al., 2021). از طرف دیگر، در ورزش حرفه‌ای^۱ مسائل مالی بیش‌ازپیش مهم تلقی می‌شود به‌طوری‌که ورزش و مسائل مالی ارتباط دوسویه دارد. بدین‌جهت ورزش حرفه‌ای سبب شکل‌گیری منابع مالی گسترده در ارکان ورزش می‌شود و منابع بسیاری را به این بخش سرازیر می‌نماید (Abeza, et al., 2019). همچنین در ورزش حرفه‌ای نیز مشکلات مربوط به منابع مالی سبب شده تا بحران‌های جدی در ورزش ایجاد شود. به‌طوری‌که در بسیاری از محیط‌ها، مشکلات مربوط به مسائل مالی باعث ایجاد تنش‌هایی در این حوزه شده است (Naraine, et al., 2021).

صنعت ورزش یکی از صنایع نوین در اقتصاد بین‌المللی طی دهه‌های اخیر نقش مولدی ایفا نموده و برای سرمایه‌گذاری‌های کلان اقتصادی بیش‌ازپیش برای هر کشوری تأثیرگذار است. تقویت سلامتی جسمی در جامعه، رشد اقتصادی ناشی از تأثیرات آن در روح و جسم نیروی کار و ایجاد امنیت در اثر جلوگیری از روی‌آوری جوانان به رفتارهای خلاف، از دیگر ابعاد مهمی است که موجب توجه بیشتر فعالان اقتصادی به مقوله ورزش شده است. نقش درآمد ملی در موفقیت ورزشی نشان‌دهنده آن است که ورزش یک بخش حاشیه‌ای در کشورها نیست بلکه ورزش نیز مانند سایر بخش‌های اقتصادی، اجتماعی و آموزشی با آخرین سیستم‌های علمی و مدیریتی برنامه‌ریزی و هدایت می‌شود (Simon, 2018).

یکی از مسائل مهم در حوزه ورزش، سرکوب مالی^۲ است. سرکوب مالی عبارت است از هرگونه اختلال در مکانیسم بازارهای مالی که روند عرضه و تقاضا را در بازار به هم می‌زند. به‌بیان‌دیگر، مجموعه‌ای از محدودیت‌های قانونی دولت است که از فعالیت واسطه‌های مالی در سطح ظرفیت کامل خودشان جلوگیری می‌کند (Ban & Bohle, 2021). سرکوب مالی حاکی از آن است که موانعی بر سر راه فعالیت‌های مالی از قبیل سقف

1. Professional sport
2. Financial repression

نرخ بهره، کاهش دستوری نرخ بهره، تخصیص عبارات به صورت گزینشی و... برای تخصیص منابع فارغ از مکانیسم اعتبارسنجی، نرخ ذخیره قانونی بالا، دخالت و تصویب قوانین محدودکننده و... قرار دارد (McKinnon & Grassman, 1981). ضرورت بررسی و مطالعه سرکوب مالی در سایر ابعاد اجتماعی و اقتصادی کاملاً درک می شود به طوری که امروزه از سرکوب مالی به عنوان یکی از مسائل و حوزه های مهم در مطالعات بین رشته ای یاد می شود. این مسئله سبب شده تا ضرورت بررسی و مطالعه سرکوب مالی در سایر حوزه های اقتصادی نیز کاملاً درک شود (Ban & Bohle, 2021).

یکی از مسائل مهم در حوزه مالی در ورزش، سرکوب مالی است. سرکوب مالی یکی از پدیده های اقتصادی می باشد که سبب سرکوب منابع مالی از سوی دولت ها است و باعث می شود تا منابع مالی به صورت جدی وارد محیط ورزش نشود (Johansson, 2012). نقطه مقابل سرکوب مالی، دوپینگ و شارژ مالی است. مشکلات مربوط به مسائل مالی در ورزش حرفه ای سبب شده تا نیاز به بهبود وضعیت مالی در ورزش حرفه ای بیش از پیش نمایان شود (Zhang, et al., 2003). دوپینگ مالی با بهبود وضعیت مالی باشگاه های ورزشی و رفع مشکلات آنان در مواقع حساس به ویژه قبل از مسابقات می تواند به بهبود وضعیت ذهنی ورزشکاران کمک نماید. دوپینگ مالی اشاره به ایجاد برخی جوایز، پاداش ها و جبران خدمات و زحمات ورزشکاران به صورت مالی است که قبل از برخی مسابقات و شرایط حساس در باشگاه های ورزشی ایجاد می شود (Schubert & Könecke, 2015). سرکوب مالی یکی از مسائل مهم در حوزه اقتصاد است که امروزه توجه برخی محققان را به خود جلب کرده است (McKinnon & Grassman, 1981). به عبارت دیگر، مجموعه ای از محدودیت های قانونی دولت که از فعالیت های واسطه های مالی اقتصاد در سطح ظرفیت کامل خودشان جلوگیری می کنند که عموماً بر فقدان عمق مالی و واسطه های مالی در کشورهای جهان سوم دلالت دارد. سرکوب مالی در تعریف کاربردی، عبارت است از وجود انواع موانع بر سر راه فعالیت های مالی از قبیل سقف نرخ بهره، کاهش دستوری نرخ بهره، تخصیص اعتبارات به صورت گزینشی و اعمال سیاست های اجباری و ارشادی به بنگاه های واسطه ای وجوه برای تخصیص منابع فارغ از مکانیسم اعتبارسنجی موسوم، نرخ ذخایر قانونی بالا، دخالت و تصویب قوانین محدودکننده، اعمال فشار بر مدیران بنگاه های واسطه وجوه برای اجرای سیاست های مدنظر دولت و... (Ban & Bohle, 2021).

در راستای تبیین ابعاد پدیده سرکوفت مالی، پژوهش‌های متعددی در داخل و خارج از کشور انجام شده است. در حوزه بین‌الملل، مطالعاتی همچون تحقیق سزیمانسکی^۱ (۲۰۱۷) بر تأثیر مقررات مالیاتی و حکمرانی شرکتی بر سلامت مالی باشگاه‌ها تأکید دارد و پدیده سرکوب مالی را یک پدیده مخرب در عرصه‌های مالی تلقی می‌کنند. همچنین مولر^۲ و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهشی به بررسی نقش مقررات‌گذاری مرکزی در کنترل هزینه‌ها پرداخته‌اند. گوزمان و موررو^۳ (۲۰۰۷) نیز به بررسی شاخص‌های کارایی مالی پرداختند و اعلام داشتند که سرکوب مالی نقش مهمی در عدم کارایی مالی دارد. همچنین لاگو^۴ و همکاران (۲۰۰۶) نیز ضمن ریشه‌یابی بحران مالی در فوتبال اروپا اشاره داشتند که سرکوب مالی نقش مهمی در بروز بحران‌های مالی دارد. در حوزه داخلی نیز رحمانی و ناظمی اردکانی (۱۳۸۹) به اهمیت مبارزه با پولشویی در فوتبال اشاره داشتند. کاظمی‌پور و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان «بین‌المللی سازی برند باشگاه‌های فوتبال ایران» به بررسی متغیرهای کلان اقتصادی پرداختند و اشاره داشتند که تغییرات عمده‌ی در نظام‌های مالی باعث جلوگیری از توسعه عملکرد مالی باشگاه‌های فوتبال می‌شود. محمدی رثوف و همکاران (۱۴۰۰) در مطالعه‌ای با عنوان «شناسایی عوامل موثر بر تحقق حکمرانی مطلوب در صنعت ورزش ایران با رهیافت داده بنیاد» بر اهمیت شفافیت مالی تأکید کرده‌اند. باین وجود، شکاف دانشی که این پژوهش درصدد پر کردن آن است، تحلیل جامع و چندبعدی پدیده «سرکوفت مالی» با درنظرگیری همزمان مؤلفه‌های اجتماعی، رسانه‌ای، سیاسی و مدیریتی به عنوان یک سیستم به هم پیوسته است که در مطالعات پیشین به این صورت مورد توجه قرار نگرفته است. اگرچه پدیده سرکوب مالی به عنوان یک چالش نظری در ادبیات اقتصاد کلان و مالی شناخته می‌شود اما بررسی تجربی آن در بسترهای نهادی خاص و پرتنش، می‌تواند ابعاد پنهان و پیچیده‌ای از آن را آشکار سازد. خلأ پژوهشی اصلی که سبب شد این مطالعه به صورت ویژه بر روی فوتبال حرفه‌ای ایران متمرکز شود، نبود مطالعاتی بود که این پدیده را در یک محیط دارای ویژگی‌های منحصر به فرد «شبه-بازار»، «وابسته به منابع دولتی» و «بسیار سیاسی شده» تحلیل کند. فوتبال ایران به دلیل ماهیت ابرصنعتی، جریان‌های مالی کلان و درهم تنیدگی شدید با تصمیم‌گیری‌های سیاسی و اجتماعی، به یک آزمایشگاه

-
1. Szymanski
 2. Müller
 3. Guzman & Morrow
 4. Lago

زنده و ایده‌آل برای مطالعه سرکوب مالی تبدیل شده است. در این بستر، سرکوب مالی نه صرفاً یک سیاست اقتصادی بلکه به یک پدیده نهادی چندلایه تبدیل می‌شود که در آن عوامل سیاسی، اجتماعی و مدیریتی در تقابل با مکانیسم‌های بازار قرار می‌گیرند. بنابراین، این پژوهش با هدف واکاوی این پدیده در یکی از پیچیده‌ترین و درعین حال ملموس‌ترین عرصه‌های اقتصادی-اجتماعی ایران طراحی شد تا از رهگذر آن، هم درک نظری از اشکال مختلف سرکوب مالی ارتقا یابد و هم راهکارهای عملیاتی متناسب با بسترهای مشابه ارائه شود.

انجام تحقیق حاضر می‌تواند ضمن ایجاد راهکارهایی در جهت مدیریت سرکوب مالی، منجر به شواهدی در جهت کنترل این مسئله در فوتبال حرفه‌ای ایران شود. انجام تحقیق حاضر می‌تواند ضمن رفع خلأ تحقیقاتی در این خصوص سبب شود تا شواهدی ارزشمند در مسیر توسعه ابعاد مالی در فوتبال حرفه‌ای ایران ایجاد گردد. این مسئله باعث شده است تا انجام تحقیق حاضر به‌عنوان یک مسئله مهم و کلیدی درک شود. سرکوب مالی در ورزش حرفه‌ای با هدف گسترش و توسعه سایر ابعاد ورزشی، یکی از مسائلی است که امروزه در حوزه ورزش حرفه‌ای وجود دارد. این در حالی است که نبود مطالعات جامع در این خصوص باعث بروز تنش‌ها و تضادهایی شده است. اگرچه پدیده سرکوب مالی به‌عنوان یک مسئله مهم درک می‌شود اما نبود مطالعات در این خصوص در فوتبال حرفه‌ای ایران سبب شده تا امروزه شواهدی در این باره در دست نباشد. خلأ تحقیقاتی در این حوزه از دو منظر علمی و عملی سبب بروز آسیب‌هایی در این حوزه شده است به‌طوری که از منظر علمی این خلأ تحقیقاتی سبب شده تا شواهدی در این حوزه در دست نباشد. از طرف دیگر، از منظر عملی این خلأ تحقیقاتی سبب شده است تا راهکارهایی در مدیریت و کنترل سرکوب مالی در فوتبال حرفه‌ای ایران ایجاد نشود. فوتبال حرفه‌ای به‌عنوان پرهوادارترین رشته ورزشی در ایران، علاوه بر کارکردهای ورزشی و اجتماعی، از نظر اقتصادی نیز دارای پتانسیل‌های قابل توجهی است. با این وجود، فوتبال ایران در سال‌های اخیر با چالش‌های مالی ساختاری متعددی روبه‌رو بوده که پدیده سرکوفت مالی در کانون این مشکلات قرار دارد. مسئله اصلی این پژوهش، تداوم این پدیده و تبعات گسترده ناشی از آن است. شواهد میدانی و گزارش‌های متعددی از وجود وابستگی مالی مزمن باشگاه‌ها به نهادهای دولتی و شبه‌دولتی، بدهی‌های انباشته شده کلان به بازیکنان و پرسنل، فقدان شفافیت در گزارش‌دهی مالی و

فسادهای احتمالی در قراردادهای حکایت دارد. این شرایط، نه تنها باشگاه‌ها را به نهادهایی زیان‌ده و وابسته تبدیل کرده بلکه ثبات ورزشی، رقابت‌پذیری ورزشی و اعتبار اجتماعی لیگ برتر فوتبال ایران را به شدت تحت تأثیر قرار داده است. از سوی دیگر، تداوم این روند، مانع اصلی در راه حرفه‌ای‌سازی واقعی، جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و توسعه پایدار فوتبال کشور است. بنابراین، شناسایی ریشه‌ها و عوامل مؤثر بر شکل‌گیری و تداوم پدیده سرکوب مالی، به‌عنوان گام اول و ضروری برای هرگونه برنامه‌ریزی اصلاحی و ارائه راهکارهای عملیاتی، در دستور کار این پژوهش قرار گرفته است. با این توجه، تحقیق حاضر با هدف تحلیلی بر پدیده سرکوب مالی فوتبال حرفه‌ای ایران طراحی و اجرا شده است. لذا سؤال اصلی تحقیق حاضر این است که عوامل مؤثر بر پدیده سرکوب مالی فوتبال حرفه‌ای ایران چیست؟

روش

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های کاربردی است که به‌صورت میدانی انجام شد. روش پژوهش حاضر از نظر روش گردآوری داده‌ها آمیخته بود که به‌صورت کیفی-کمی اجرایی شد. در بخش کیفی از روش تحلیل مضامین استفاده شد. جامعه آماری پژوهش حاضر در بخش کیفی شامل افراد آگاه به موضوع پژوهش براساس شاخص‌های ورودی بود. جهت انتخاب نمونه‌های بخش کیفی به سوابق پژوهشی، اجرایی و تحصیلی به‌عنوان ملاک انتخاب توجه شد. پس از انتخاب نهایی نمونه‌ها، با هر یک از مشارکت‌کنندگان هماهنگی‌های لازم به عمل آمد و زمان و مکان مصاحبه با توافق طرفین تعیین شد. همه مصاحبه‌ها به‌صورت نیمه‌ساختاریافته و با رعایت اصول اخلاقی پژوهشی ازجمله رضایت آگاهانه و محرمانه ماندن اطلاعات انجام پذیرفت. محور اصلی مصاحبه‌ها، پرسش‌های کلیدی پیرامون شناسایی عوامل در ایجاد پدیده سرکوب مالی در فوتبال حرفه‌ای ایران بود. انتخاب نمونه‌ها در بخش کیفی این پژوهش به روش هدفمند و با در نظر گرفتن معیارهای ورود مشخصی انجام شد. معیار اصلی، دسترسی به اطلاعات غنی و تجربه مستقیم با پدیده سرکوب مالی در فوتبال حرفه‌ای ایران بود. معیارهای ورود به این شرح تعریف شدند: داشتن حداقل ۱۰ سال سابقه مدیریتی یا سیاست‌گذاری در سطوح عالی باشگاه‌های لیگ برتر یا نهادهای حاکم بر فوتبال ایران، دارا بودن سوابق پژوهشی یا مشاوره‌ای مستند در حوزه اقتصاد ورزش یا مدیریت مالی، و داشتن درک و تجربه مستقیم از چالش‌های مالی در فوتبال

حرفه‌ای. بر این اساس، افرادی واجد شرایط مشارکت در نظر گرفته شدند که دارای حداقل مدرک کارشناسی ارشد در رشته‌های مدیریت، اقتصاد یا مالی بوده و در زمان مطالعه، در موقعیت‌های تأثیرگذار یا مشاوره‌ای کلیدی مرتبط با موضوع تحقیق فعالیت می‌کردند. این چارچوب معیارمند، امکان انتخاب مشارکت‌کنندگانی را فراهم آورد که از یک سو از صلاحیت تخصصی برخوردار بودند و از سوی دیگر، به دلیل موقعیت اجرایی و دسترسی به اطلاعات، قادر به ارائه بینش‌های عمیق و کاربردی از ابعاد پنهان پدیده سرکوب مالی بودند. به منظور شناسایی این نمونه‌ها، از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. این نمونه‌گیری تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت و در نهایت تعداد ۱۲ نفر به عنوان نمونه در بخش کیفی مشخص شد. در پژوهش‌های کیفی، معیار توقف نمونه‌گیری، دستیابی به اشباع نظری است. اشباع نظری زمانی حاصل می‌شود که داده‌های جدید نتوانند مضمون یا بینش جدیدی به تحلیل اضافه کنند و پژوهشگر اطمینان حاصل کند که درک کاملی از پدیده تحت مطالعه به دست آورده است (Fusch & Ness, 2015). در این پژوهش، فرآیند مصاحبه و تحلیل داده‌ها به صورت همزمان و چرخه‌ای انجام شد. پس از مصاحبه با ۱۲ مشارکت‌کننده و کدگذاری داده‌ها، مشخص شد که مضامین و مفاهیم جدیدی در سه مصاحبه پایانی در حال ظهور نیست و اشباع نظری حاصل شده است. این تعداد با یافته‌های مطالعات کیفی مشابه در حیطه مدیریت ورزشی که عموماً با نمونه‌ای بین ۱۰ تا ۱۵ نفر به اشباع دست می‌یابند، همخوانی دارد (Fusch & Ness, 2015). جدول ۱ ویژگی‌های نمونه‌های پژوهش در بخش کیفی را به نمایش گذاشته است.

جدول ۱. ویژگی‌های نمونه‌های بخش کیفی

نمونه	جنسیت	سن	سطح تحصیلات	سابقه شغلی	مرتبه علمی
نمونه ۱	مرد	۵۰	دکتری	۱۱ سال	دانشیار
نمونه ۲	زن	۵۵	کارشناسی ارشد	۱۴ سال	-
نمونه ۳	مرد	۴۷	دکتری	۱۲ سال	دانشیار
نمونه ۴	زن	۴۳	دکتری	۱۰ سال	استادیار
نمونه ۵	مرد	۴۶	دکتری	۱۲ سال	دانشیار
نمونه ۶	مرد	۴۳	کارشناسی ارشد	۱۱ سال	-
نمونه ۷	زن	۴۰	دکتری	۱۸ سال	استادیار
نمونه ۸	مرد	۴۷	دکتری	۲۲ سال	دانشیار
نمونه ۹	مرد	۵۱	دکتری	۱۹ سال	دانشیار

نمونه	جنسیت	سن	سطح تحصیلات	سابقه شغلی	مرتبه علمی
نمونه ۱۰	مرد	۵۰	دکتری	۱۷ سال	دانشیار
نمونه ۱۱	زن	۴۲	دکتری	۱۲ سال	استادیار
نمونه ۱۲	مرد	۵۰	کارشناسی ارشد	۱۱ سال	-

مأخذ: یافته‌های پژوهش

همچنین در بخش کمی تحقیق حاضر، علاوه بر نخبگان حوزه مدیریت ورزشی آگاه به موضوع تحقیق، برخی مدیران باشگاه‌های فوتبال حرفه‌ای ایران در سطح کشور نیز به جامعه آماری اضافه شدند. پس از بررسی‌های انجام‌شده مشخص شد که تعداد این افراد شامل ۱۲۰ نفر بود. با توجه به جدول حجم نمونه مورگان تعداد ۹۲ نفر به عنوان نمونه تحقیق مشخص شدند. در نهایت پس از توزیع و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌های پژوهش تعداد ۸۱ نفر با پژوهش حاضر همکاری داشتند. روش نمونه‌گیری در بخش کمی تحقیق به صورت تصادفی ساده بود. بدین صورت که ابتدا ضمن مشخص نمودن مخاطبین در بخش کمی به صورت حضوری و یا فضای مجازی، پرسشنامه تحقیق در اختیار افراد مدنظر قرار گرفت. فرآیند دسترسی و اجرا به این شرح بود: ابتدا فهرست کاملی از مدیران باشگاه‌های لیگ برتر از طریق تعامل با فدراسیون فوتبال ایران استخراج شد. همچنین فهرست اساتید و صاحب‌نظران مدیریت ورزشی (اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مدیران ارشد سابق) از طریق پایگاه‌های علمی معتبر شناسایی شدند. سپس با کلیه این افراد ارتباط حضوری، تماس تلفنی و الکترونیکی برقرار شد و اهداف پژوهش، محرمانه بودن اطلاعات و داوطلبانه بودن مشارکت به طور کامل تشریح شد. ابزار پژوهش (پرسش‌نامه محقق‌ساخته) به دو روش الکترونیک از طریق طراحی فرم در سامانه داخلی و ارسال لینک آن در فضای مجازی و همچنین روش حضوری (با هماهنگی قبلی و تحویل پرسش‌نامه چاپ‌شده) توزیع شد. از بین ۹۲ پرسش‌نامه توزیع‌شده، در نهایت ۸۱ پرسش‌نامه کامل و قابل تحلیل عودت داده شد که نرخ بازگشت مطلوب ۸۸ درصد را محقق ساخت.

ابزار پژوهش شامل مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند در بخش کیفی و پرسش‌نامه محقق ساخته در بخش کمی بود. سؤالات مصاحبه تحقیق شامل موارد زیر بود:

- به نظر شما، مهم‌ترین عوامل درونی و مدیریتی که منجر به ایجاد پدیده سرکوب مالی در باشگاه‌های فوتبال حرفه‌ای ایران شده است، کدامند؟
- آیا می‌توانید یک مثال عینی یا موردی از سرکوب مالی در فوتبال بیان کنید؟

- چه عوامل بیرونی (مانند سیاست‌گذاری‌های کلان، قوانین، محیط اقتصادی-اجتماعی) در شکل‌گیری این پدیده نقش داشته‌اند؟
- به نظر شما، نقش رسانه‌ها و افکار عمومی در تشدید یا تضعیف این پدیده چگونه است؟

- برای خروج از این وضعیت و کاهش پدیده سرکوفت مالی، چه راهکارهای عملی و اجرایی را پیشنهاد می‌کنید؟

میانگین مدت مصاحبه‌های انجام شده ۵۴ دقیقه بود. خروجی مصاحبه‌های بخش کیفی منجر به طراحی پرسش‌نامه شد. این پرسش‌نامه خروجی بخش کیفی بود. این پرسش‌نامه دارای ۳۳ سؤال (در پنج دسته نگرش‌های اجتماعی، سوگیری رسانه‌ای، اقناع‌پذیری فوتبالی، رویکردهای سیاسی و فرآیندهای مدیریتی) بود که سؤالات آن به عوامل مؤثر بر ایجاد پدیده سرکوب مالی در فوتبال حرفه‌ای ایران پرداخته بود. سؤالات این پرسش‌نامه به صورت طیف ۵ ارزشی لیکرت بود. روایی محتوایی این پرسش‌نامه با استفاده از نظرات ۷ تن از اساتید دانشگاهی مورد بررسی قرار گرفت.

مبنای انتخاب این تعداد، استناد به منابع معتبر روش تحقیق است که تعداد مناسب ارزیابان برای روایی محتوایی را بین ۵ تا ۱۰ نفر ذکر کرده‌اند (Fusch & Ness, 2015). روایی سازه این پرسش‌نامه به وسیله روش تحلیل عاملی مورد بررسی قرار گرفت. پایایی این پرسش‌نامه نیز با استفاده از محاسبه آلفای کرونباخ میزان ۰/۸۲ مشخص شد. همچنین در بخش کیفی پژوهش جهت بررسی روایی از قابلیت باورپذیری (اعتبار)، انتقال‌پذیری و تأییدپذیری استفاده شد. بدین منظور محقق جهت بررسی قابلیت باورپذیری از تأیید فرآیند پژوهش توسط هشت متخصص و همچنین از دو کدگذار جهت کدگذاری چند نمونه مصاحبه جهت کسب اطمینان از یکسانی دیدگاه کدگذاران استفاده کرد. همچنین جهت بررسی انتقال-پذیری از نظرات سه متخصص که در پژوهش مشارکت نداشتند در مورد یافته‌های پژوهش مورد مشورت قرار گرفتند. همچنین جهت بررسی قابلیت تأییدپذیری از ثبت و ضبط تمامی مصاحبه‌ها و بررسی آنان در زمان‌های مورد نیاز استفاده شد. در پژوهش حاضر جهت بررسی پایایی، از کمیته‌های تخصصی استفاده شد، بدین صورت که از اعضای این کمیته تخصصی جهت کدگذاری موازی برخی مصاحبه‌ها و همچنین ارزیابی و برنامه‌های مربوط به مصاحبه-ها استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از کدگذاری به صورت

کدگذاری باز، محوری و انتخابی در بخش کیفی با استفاده از روش تحلیل مضامین و همچنین از روش آماری معادلات ساختاری در بخش کمی استفاده شد. تمامی روند تجزیه و تحلیل داده‌های کمی پژوهش در نرم‌افزارهای اس‌پی‌اس‌اس^۱ نسخه ۲۰، پی‌ال‌اس^۲ نسخه ۲ و مکس کیودی‌ای^۳ ۲۰۱۸ انجام گرفت.

یافته‌ها

جدول ۲ یافته‌های توصیفی مربوط به نمونه‌های پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۲. یافته‌های توصیفی پژوهش بخش کمی

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی	گروه‌ها	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۶۶	۸۱/۵ درصد
	زن	۱۵	۱۸/۵ درصد
سطح تحصیلات	کارشناسی و پایین‌تر	۶	۷/۴ درصد
	کارشناسی ارشد	۳۷	۴۵/۷ درصد
	دکتری	۳۸	۴۶/۹ درصد
رده سنی	زیر ۴۰ سال	۱۱	۱۳/۶ درصد
	۴۰-۵۰ سال	۲۹	۳۵/۸ درصد
	بالای ۵۰ سال	۴۱	۵۰/۶ درصد

مأخذ: یافته‌های پژوهش

به منظور شناسایی بررسی عوامل مؤثر بر ایجاد پدیده سرکوب مالی در فوتبال حرفه‌ای ایران از روش کیفی از نوع تحلیل مضامین و انجام مصاحبه استفاده شد. پس از انجام کدگذاری‌ها، ویژگی‌های مستخرج از مصاحبه‌ها مشخص و جمع‌بندی شد. جدول ۳ نتایج بخش کیفی پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۳. یافته‌های کدگذاری‌های محوری و فراوانی کدهای استخراج‌شده

عوامل	فراوانی
عدم یکپارچه‌سازی اجتماعی ذینفعان فوتبال	۸
تنش‌های موجود در میان گروه‌های مختلف در فوتبال	۷
عدم کنترل متولیان فوتبال بر سرمایه اجتماعی موجود	۷

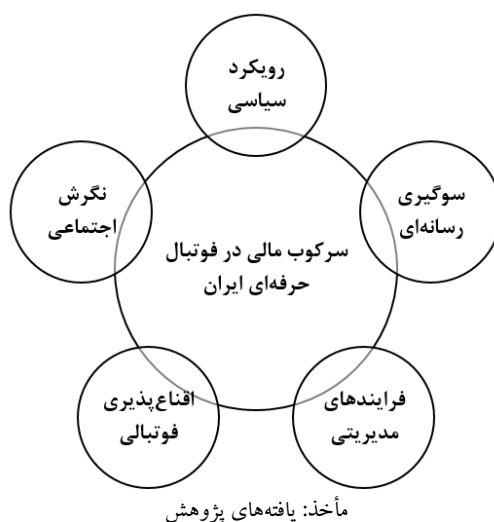
1. SPSS
2. PLS
3. Maxqda

عوامل	فراوانی
عدم هدایت اجتماعی موجود در فوتبال درخصوص بهره‌برداری اقتصادی	۸
محیط متغیر و پرتنش در فوتبال	۸
نبود روحیه وفاق‌آفرین در فوتبال	۸
جبهه‌گیری رسانه‌ای درخصوص مسائل مالی در فوتبال	۷
نبود برنامه‌های تخصصی رسانه‌ای در حوزه اقتصاد ورزشی	۷
پراکندگی محتوای رسانه‌ای در فوتبال	۶
مخابره اخبار منفی درخصوص مسائل مالی فوتبال ایران	۶
عدم اعتماد عمومی به ورزش فوتبال	۸
نبود سیستم عدالت‌خواه در فوتبال	۶
شکل‌گیری فرهنگ عدم پرداخت حق پخش در فوتبال	۶
نبود سیستم مدیریتی دغدغه‌مند در فوتبال	۸
سازگارپذیری فوتبال ایران با شرایط موجود	۷
عدم تعادل درخواست‌ها	۸
عدم روابط مطلوب درون‌گروهی در فوتبال	۷
عدم مدیریت جریان‌های سیاسی در فوتبال	۹
وجود سیاست‌های اجباری	۹
فقدان وجود سیاست‌های ارشادی در فوتبال	۸
اعمال فشارهای سیاسی بر مدیران فوتبال	۸
عدم تعاملات سازنده و پویا با محیط‌های غیرورزشی	۷
تحریم‌های بین‌المللی	۸
نبود افراد تأثیرگذار فوتبالی در عرصه‌های سیاسی	۷
ضعف در رویه‌های نظارتی	۶
نبود کمیته‌های اقتصادی و مالی خبره در فوتبال ایران	۶
نبود واسطه‌های مالی حقوقی و مشخص در فوتبال	۶
محدودیت‌های قانونی دولت	۸
تصویب قوانین محدودکننده	۸
نبود دورنما و چشم‌انداز اقتصادی در فوتبال ایران	۷
عدم اشraf منابع انسانی به مسائل اقتصادی	۸
تعاریف و درخواست‌های نامتقارن در حوزه‌های مالی	۶
نبود سیستم‌های مدیریت تعارض در فوتبال	۸

مأخذ: یافته‌های پژوهش

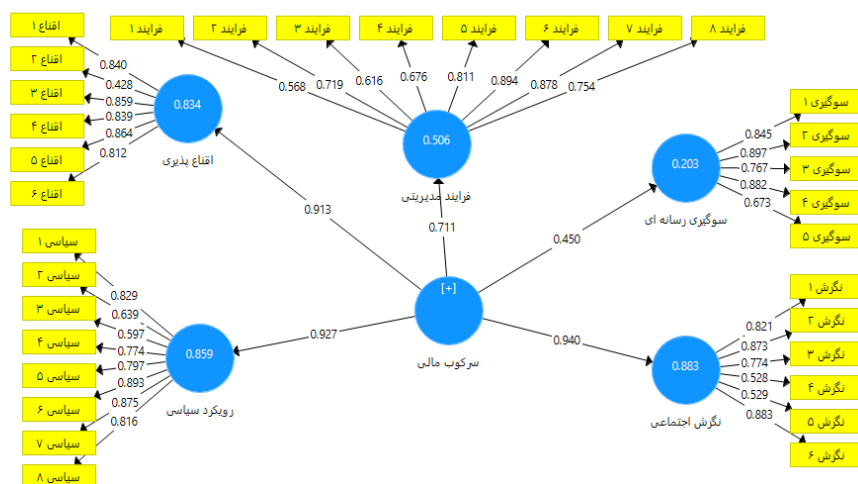
مطابق با نتایج بخش کیفی پژوهش، عوامل شناسایی شده در قالب پنج دسته نگرش‌های اجتماعی، سوگیری رسانه‌ای، اقتناع‌پذیری فوتبالی، رویکردهای سیاسی و فرآیندهای مدیریتی دسته‌بندی شدند. شکل ۱ این عوامل را نشان می‌دهد.

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق

مأخذ: یافته‌های پژوهش

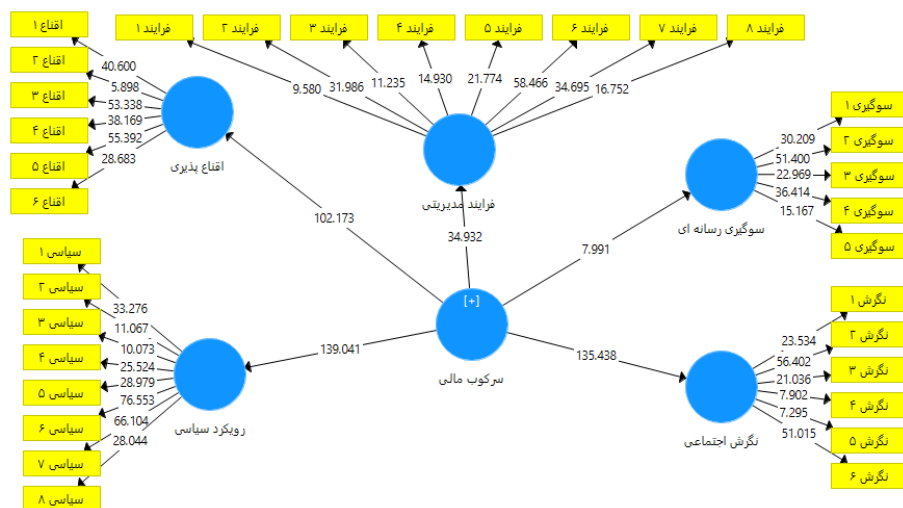
شکل ۲. مدل پژوهش در حالت بار عاملی

مأخذ: یافته‌های پژوهش

به منظور بررسی این عوامل از روش معادلات ساختاری استفاده شد. جهت شناسایی توزیع داده‌های پژوهش حاضر از محاسبه کشیدگی و چولگی استفاده شد. با توجه به نتایج این شاخص‌ها مشخص شد که داده‌های پژوهش حاضر از توزیع غیرطبیعی برخوردار بودند. با توجه به غیرطبیعی بودن توزیع داده‌های پژوهش جهت انجام روش معادلات ساختاری از نرم‌افزارهای واریانس‌محور استفاده شد. شکل ۲ و ۳ مدل پژوهش در حالت بار عاملی و ضرایب تی را به نمایش گذاشته است.

شکل ۳. مدل پژوهش در حالت ضرایب تی

مأخذ: یافته‌های پژوهش

جدول ۴ خلاصه مدل پژوهش را به نمایش گذاشته است.

جدول ۴. خلاصه مدل پژوهش

عوامل	تأثیر	تی	سطح معناداری
سوگیری رسانه‌ای	۰/۴۵۰	۷/۹۹۱	۰/۰۰۱
رویکردهای سیاسی	۰/۹۲۷	۱۳۹/۰۴۱	۰/۰۰۱
فرآیندهای مدیریتی	۰/۷۱۱	۳۴/۹۳۲	۰/۰۰۱
اقتناع‌پذیری فوتبالی	۰/۹۱۳	۱۰۲/۱۷۳	۰/۰۰۱
نگرش اجتماعی	۰/۹۴۰	۱۳۵/۴۳۸	۰/۰۰۱

مأخذ: یافته‌های پژوهش

مطابق با نتایج مدل پژوهش، مشخص شد که میزان تی هر عامل که بالاتر از ۱/۹۶ است که این مسئله نشان می‌دهد تمامی عوامل به صورت معناداری در مدل پژوهش حضور داشتند. به منظور بررسی برازش مدل پژوهش از شاخص‌های برازش منتخب استفاده شد. جدول ۵ نتایج مربوط به شاخص‌های برازش مدل پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۵. شاخص‌های برازش

وضعیت	معیار	نگرش‌های اجتماعی	اقتناع‌پذیری فوتبالی	فرآیندهای مدیریتی	رویکردهای سیاسی	سوگیری رسانه‌ای
آلفای کرونباخ	۰/۸۲	۰/۸۶	۰/۸۷	۰/۸۱	۰/۸۵	بالاتر از ۰/۷
پایایی ترکیبی	۰/۸۷	۰/۸۹	۰/۹۱	۰/۸۶	۰/۸۸	بالاتر از ۰/۷
میانگین واریانس استخراجی	۰/۵۹	۰/۵۴	۰/۵۶	۰/۵۰	۰/۵۱	بالاتر از ۰/۴
ضریب تعیین	۰/۲۰	۰/۸۵	۰/۵۰	۰/۸۳	۰/۸۸	۰/۳۳=متوسط ۰/۶۷=قوی

مأخذ: یافته‌های پژوهش

به منظور بررسی روایی واگرا از روش فورنل و لاکر^۱ (۱۹۸۱) استفاده شد. جدول ۶ نتایج روایی واگرا با استفاده از روش فورنل و لاکر را نشان می‌دهد.

جدول ۶. شاخص‌های برازش

سوگیری رسانه‌ای	رویکردهای سیاسی	فرآیندهای مدیریتی	اقتناع‌پذیری فوتبالی	نگرش‌های اجتماعی
۰/۷۶۸				
۰/۲۶۶	۰/۷۳۴			
۰/۴۱۹	۰/۲۰۷	۰/۷۴۸		
۰/۲۴۵	۰/۳۲۱	۰/۲۶۴	۰/۷۰۷	
۰/۴۰۵	۰/۳۴۱	۰/۳۵۶	۰/۴۷۴	۰/۷۱۴

مأخذ: یافته‌های پژوهش

همان‌طور که جدول ۶ نشان می‌دهد، ریشه دوم مقادیر میانگین واریانس استخراجی هر سازه بزرگتر از مقادیر همبستگی آن سازه با سازه‌های دیگر است که این مسئله نشان‌دهنده روایی واگرا در این پژوهش می‌باشد. جدول ۷ نتایج مربوط به شاخص برازش کلی مدل^۱ را نشان می‌دهد.

جدول ۷. شاخص GOF

عوامل	مقادیر اشتراکی	R2	$GOF = \sqrt{R^2 \times \text{مقادیر اشتراکی}}$
سوگیری رسانه‌ای	۰/۵۹	۰/۲۰	۰/۳۴۳
رویکردهای سیاسی	۰/۵۴	۰/۸۵	۰/۶۷۷
فرآیندهای مدیریتی	۰/۵۶	۰/۵۰	۰/۵۲۹
اقتناع‌پذیری فوتبالی	۰/۵۰	۰/۸۳	۰/۶۴۴
نگرش اجتماعی	۰/۵۱	۰/۸۸	۰/۶۶۹

مأخذ: یافته‌های پژوهش

با توجه به اینکه میزان مطلوب شاخص GOF بالاتر از ۰/۳۴ است، می‌توان چنین اعلام داشت که میزان این شاخص در عوامل شناسایی شده در وضعیت مطلوبی قرار دارد. با توجه به نتایج مربوط به شاخص برازش مدل، مشخص شد که مدل پژوهش در تمامی شاخص‌ها از برازش مناسبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

سرکوب مالی یکی از پدیده‌های مهم بشری است که در همه حوزه‌ها از جمله فوتبال به صورت جدی مدنظر قرار گرفته است. امروزه مشخص است که سرکوب مالی به عنوان یکی از دغدغه‌های جدی در فوتبال ایران باعث بروز آسیب‌های جدی شده است به طوری که شکل‌گیری پدیده سرکوب مالی در فوتبال ایران باعث شده است تا عدالت توزیعی منابع مالی به صورت جدی ایجاد نشود و همچنین باعث شده تا بحران‌های مالی در فوتبال ایران

1. GOF

به واسطه بروز بدهی‌های سنگین ایجاد شود. اگرچه در جهت توسعه مالی نیازمند وجود بستر فنی و فرهنگی مناسب در فوتبال بود اما پدیده سرکوب مالی در فوتبال ایران باعث شده است تا مشکلات جدی درخصوص روند توسعه اقتصادی در ایران را شکل دهد. این مسئله باعث شده است تا تحقیق حاضر با هدف شناسایی عوامل مؤثر بر ایجاد پدیده سرکوب مالی در فوتبال حرفه‌ای ایران طراحی و اجرا شود.

مطابق با نتایج عوامل شناسایی شده در قالب پنج دسته نگرش‌های اجتماعی، سوگیری رسانه‌ای، اقناع‌پذیری فوتبالی، رویکردهای سیاسی و فرآیندهای مدیریتی دسته‌بندی شدند. به عبارت دیگر، عوامل مؤثر بر ایجاد پدیده سرکوب مالی در فوتبال حرفه‌ای ایران شامل نگرش‌های اجتماعی، سوگیری رسانه‌ای، اقناع‌پذیری فوتبالی، رویکردهای سیاسی و فرآیندهای مدیریتی است. به عبارت دیگر، عدم توجه به برخی جنبه‌ها از جمله نگرش‌های اجتماعی، سوگیری رسانه‌ای، اقناع‌پذیری فوتبالی، رویکردهای سیاسی و فرآیندهای مدیریتی باعث شده است تا روند شکل‌گیری پدیده سرکوب مالی در فوتبال ایران تسریع شود و این مسئله باعث بروز مشکلات جدی در فوتبال ایران شده است. در تحقیقات مختلفی به این مسئله اشاره شده است. پیترز و اسزیمانسکی^۱ (۲۰۱۴) در تحقیق خود که با هدف فیرپلی مالی در باشگاه‌های فوتبال اروپایی و تأثیرات آن انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی بردند که فیرپلی مالی و رعایت آن سبب شده تا رقابت در این مسابقات حساس‌تر دنبال شود. از طرف دیگر، این قوانین سبب شده تا به مسائل مالی باشگاه‌های ورزشی نظم مناسبی داده شود. فرانک^۲ (۲۰۱۴) در تحقیق خود که با هدف بررسی قوانین مالی در باشگاه‌های فوتبال اروپایی انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی برد که توجه به مسائل مالی و رعایت قوانین مالی در باشگاه‌های فوتبال اروپایی سبب شده تا مسائل اقتصادی در این باشگاه‌ها و ایجاد بدهی‌های مالی کاهش محسوسی داشته باشد. مقایسه یافته‌های این پژوهش با پیشینه موجود، وجوه اشتراک و افتراق قابل تأملی را آشکار می‌سازد. اگرچه مطالعاتی مانند گوزمن و مارو^۳ (۲۰۰۷) و باروس و لیاچ^۴ (۲۰۰۶) به‌طور کلاسیک بر شاخص‌های کمی کارایی مالی و مدیریت هزینه در باشگاه‌ها تأکید دارند، یافته حاضر نشان می‌دهد که در بستر ایران، عوامل اجتماعی-فرهنگی (مانند نگرش‌های اجتماعی) و سیاسی،

-
1. Peeters & Szymanski
 2. Franck
 3. Guzman & Morrow
 4. Barros & Leach

بر عوامل صرفاً فنی-اقتصادی تقدم دارند. این یافته، پژوهش سزیمانسکی (۲۰۱۷) در مورد اهمیت حکمرانی را تأیید می‌کند اما آن را بسط می‌دهد و نشان می‌دهد در ایران «حکمرانی» تنها به قوانین نوشته شده محدود نمی‌شود بلکه تحت سیطره «رویکردهای سیاسی» و «نگرش‌های اجتماعی» غیررسمی قرار دارد. به عبارت دیگر، درحالی که مطالعات اروپایی به «شکست بازار» در فوتبال اشاره می‌کند، یافته این پژوهش از یک «شکست نهادی» چندلایه در فوتبال ایران حکایت دارد که در آن نهادهای رسمی توسط عوامل غیررسمی تحت‌الشعاع قرار می‌گیرند.

تورسون^۱ (۲۰۲۳) پس از بررسی‌های خود پی برد که توجه به مسائل مالی و ایجاد سازوکاری در جهت استانداردسازی مسائل مالی در فوتبال می‌تواند از نقش و جایگاه مهمی در بهبود رقابت‌پذیری در فوتبال برخوردار باشد. توما^۲ (۲۰۲۳) در تحقیق خود که با هدف استفاده از تجزیه و تحلیل داده‌ها برای به تصویر کشیدن تصمیم‌گیری استراتژیک و مالی باشگاه برتر فوتبال اروپا انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی برد که عدم توجه به جنبه‌های مالی در باشگاه‌های فوتبال و همچنین نبود سیاست‌گذاری یکسان می‌تواند آسیب‌های مالی در فوتبال حرفه‌ای اروپا را ایجاد نماید. بن و بوهرلی^۳ (۲۰۲۱) در تحقیق خود B که با هدف مالیه‌زدایی، سرکوب مالی و تداوم سیاست در اروپای شرقی مرکزی انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی بردند که سرکوب مالی به عنوان یک راهکار اقتصادی سبب کاهش عملکرد اقتصادی در منطقه مورد بررسی شده است. با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات تورسون و بروبرگ (۲۰۲۳)، توما (۲۰۲۳) و بن و بوهرلی (۲۰۲۱) همسو است. ازسوی دیگر، شناسایی عوامل «سوگیری رسانه‌ای» و «اقناع‌پذیری فوتبالی» به عنوان دو رکن اصلی، یافته‌ای نو و متمایزکننده این تحقیق از پژوهش‌های داخلی مشابه مانند رحمانی و ناظمی اردکانی (۱۳۸۹) و کاظمی و همکاران (۱۴۰۱) است. این مطالعات پیشین عمدتاً بر موانع ساختاری و اقتصادی متمرکز بودند درحالی که یافته حاضر نشان می‌دهد چگونه رسانه‌ها از طریق کانونی کردن مسائل حاشیه‌ای و ایجاد فشار افکار عمومی و همچنین چگونه «اقناع‌پذیری» ذینفعان از طریق روابط غیررسمی، فضایی را ایجاد می‌کنند که در آن شفافیت مالی قربانی ملاحظات ارتباطی و

1. Turesson

2. Toma

3. Ban & Bohle

رسانه‌ای می‌شود. این امر تبیین می‌کند که چرا با وجود تصویب مقررات متعدد، اجرای آنها در عمل با شکست مواجه می‌شود زیرا این مقررات نتوانسته‌اند با این بافت اجتماعی-رسانه‌ای پیچیده تعامل مؤثر برقرار کنند. گفتنی است در تفسیر این مسئله که پیچیدگی‌های موجود در خصوص پدیده سرکوب مالی در فوتبال و به خصوص در فوتبال ایران، به واسطه درگیر بودن این پدیده با شرایط اقتصادی و اجتماعی حاکم بر کشور ایران باعث شده است تا در مسیر شکل‌گیری این پدیده مخرب در فوتبال ایران عوامل مختلفی از جمله نگرش‌های اجتماعی، سوگیری رسانه‌ای، اقناع‌پذیری فوتبالی، رویکردهای سیاسی و فرآیندهای مدیریتی تأثیرگذار باشد. به عبارت دیگر، ماهیت عوامل شناسایی شده نشان می‌دهد که فشارهای رسانه‌ای و همچنین برخی مسائل بیرونی از جمله جریان‌های نامطلوب مدیریتی و سیاسی باعث شده است تا پدیده سرکوب مالی در فوتبال حرفه‌ای ایران شکل گیرد. از طرف دیگر، برخی مشکلات درونی از جمله اقناع‌پذیری فوتبالی باعث شده است تا بستر درونی در فوتبال ایران جهت شکل‌گیری پدیده سرکوب مالی ایجاد شود.

نتایج تحقیق حاضر همچنین نشان داد که در میان عوامل شناسایی شده پدیده سرکوب مالی در فوتبال حرفه‌ای ایران، نگرش اجتماعی با میزان ضریب تبیین $0/88$ مهم‌ترین عامل شناخته شد؛ در تحقیقات مختلفی به این مسئله اشاره شده است. ژائو^۱ و همکاران (۲۰۲۱) در تحقیق خود که با هدف تأثیر سرکوب مالی بر ارتقای تولید انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی بردند که سرکوب مالی سبب کاهش عملکرد تولید شده است. اسچوبرت و هامیل^۲ (۲۰۱۸) در تحقیق خود که با هدف دوپینگ مالی و فیرپلی مالی در مسابقات فوتبال اروپا انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی بردند که قوانین فیرپلی مالی با ایجاد ساختارهای مشخص جهت کنترل مسائل مالی و جلوگیری از دوپینگ مالی در جنبه منفی خود، به تقویت مسائل اقتصادی باشگاه‌های ورزشی شرکت‌کننده در مسابقات فوتبال اروپا منجر شده است. ماکسی و میلود^۳ (۲۰۱۸) در تحقیق خود که با عنوان «مقررات مالیات یا محدودیت‌های شدید: مدیریت سود در لیگ‌های ورزشی تیم حرفه‌ای آمریکا» انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی بردند که عدم توجه به نظام مالیاتی و نبود برنامه‌ریزی در این خصوص

1. Zhao

2. Schubert & Hamil

3. Maxcy & Milwood

سبب می‌شود تا قوانین و محدودیت‌های شدیدی بر تیم‌های حرفه‌ای وضع نشود؛ این مسئله سبب بروز مشکلات در ساختار ورزش و لیگ‌های حرفه‌ای کشور آمریکا می‌شود.

در جمع‌بندی نهایی، یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که مسئله سرکوفت مالی در فوتبال ایران را نمی‌توان صرفاً با نسخه‌های استاندارد جهانی مانند فیرپلی مالی فیفا^۱ که بر کنترل هزینه‌ها متمرکزند، درمان کرد. این پدیده، عارضه‌ای از یک بیماری نهادی عمیق‌تر است که در آن، منطق اقتصادی توسط منطق‌های سیاسی، قبیله‌ای و رسانه‌ای مغلوب شده است. بنابراین، هرگونه راهکار اصلاحی، پیش از آنکه فنی باشد، باید نهادی و فرهنگی باشد. راه حل، تنها در «اصلاح قوانین» خلاصه نمی‌شود بلکه مستلزم «بازطراحی اکوسیستم حاکم بر فوتبال» است؛ اکوسیستمی که در آن شفافیت نه یک اجبار، که یک ارزش و منبع مشروعیت‌سازی برای تمامی ذی‌نفعان تبدیل شود. مشکلات (۲۰۲۰) در تحقیق خود که با هدف راهبرد گروه اقدام مالی (FATF) در قبال پولشویی در فوتبال انجام گرفت، پس از بررسی‌های خود پی برد که گروه اقدام مالی، راهبرد متناسبی را در راستای مقابله با پولشویی در بستر فوتبال مورد انشا و پیگیری قرار داده است؛ بدین ترتیب، مکانیسم گروه اقدام مالی تنها منصرف به شناسایی بسترهای مستعد پولشویی در فوتبال نشده بلکه تدابیر متعدد پیشینی و پسینی نیز را دربر می‌گیرد. حبیبی و محمد کاظمی (۲۰۱۹) پس از بررسی‌های خود پی بردند که در باشگاه‌های فوتبال کشور عشق و علاقه هواداران، ایجاد پروفایل کاری و کسب پاداش مالی، اصلی‌ترین انگیزه‌های مشارکت در جمع‌سپاری است. ضیاآبادی و همکاران (۲۰۱۸) پس از بررسی‌های خود پی بردند که سرکوب مالی سبب کاهش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در عرصه‌های مختلف از جمله محیط‌زیست می‌شود. عیسی‌زاده و صابونچی (۲۰۱۵) پس از بررسی‌های خود پی بردند که حامیان مالی هنگامی متقاعد به سرمایه‌گذاری در ورزش می‌شوند که تا حدی اطمینان یابند در صورت قرار دادن سرمایه خود در یک ورزش خاص بیش از سایر گزینه‌های قابل انتخاب سود خواهند برد. گفتنی است در تفسیر این مسئله، نگرش‌های اجتماعی از جمله عدم یکپارچه‌سازی اجتماعی ذینفعان فوتبال، تنش‌های موجود در میان گروه‌های مختلف در فوتبال، عدم کنترل متولیان فوتبال بر سرمایه اجتماعی موجود، عدم هدایت اجتماعی موجود در فوتبال در خصوص بهره‌برداری اقتصادی، محیط متغیر و پرتنش در فوتبال و نبود روحیه وفاق‌آفرین در فوتبال

به واسطه کارکردهای خود در مسیر ایجاد بستر اجتماعی در جهت شکل‌گیری پدیده سرکوب مالی در فوتبال ایران، باعث شده است تا به عنوان یک عامل مهم و کلیدی در این حوزه شناخته شود. به عبارت دیگر، نبود رویه‌های اجتماعی در فوتبال ایران جهت شکل‌گیری اتحاد ملی در فوتبال باعث شده تا نگرش‌های اجتماعی به عنوان یک مسئله مهم در خصوص روند ایجاد پدیده سرکوب مالی در فوتبال حرفه‌ای ایران شناخته شود.

با تأکید بر یافته‌های این پژوهش که پنج عامل نگرش‌های اجتماعی، سوگیری رسانه‌ای، اقناع‌پذیری فوتبالی، رویکردهای سیاسی و فرآیندهای مدیریتی را به عنوان ارکان اصلی پدیده سرکوفت مالی در فوتبال حرفه‌ای ایران شناسایی کرد، پیشنهادهای کاربردی ذیل در سه سطح ارائه می‌شود:

در سطح کلان، طراحی و اجرای کمپین ملی «شفافیت مالی برای فوتبال» با محوریت رسانه ملی و شبکه‌های اجتماعی پرمخاطب جهت تغییر نگرش عمومی و ایجاد مطالبه‌گری اجتماعی برای شفافیت ضروری است. در کنار آن، الزام باشگاه‌ها به انتشار عمومی و دوره‌ای گزارش‌های مالی حسابرسی شده توسط نهادهای رسمی (مانند سازمان حسابرسی) و ایجاد سامانه یکپارچه «شفاف» برای رصد عمومی درآمدها و هزینه‌ها از سوی فدراسیون فوتبال، می‌تواند شفافیت را از شعار به عمل تبدیل کند. در سطح میانی، تشکیل «کمیته عالی سلامت مالی» متشکل از نمایندگان مستقل فدراسیون، لیگ برتر، جامعه حسابداران رسمی، اصحاب رسانه و نمایندگان هواداران برای نظارت عالیه بر قراردادهای نقل و انتقالات و گزارش‌های مالی باشگاه‌ها پیشنهاد می‌شود. همچنین، تدوین و ابلاغ «منشور اخلاق حرفه‌ای و مدیریت مالی» برای کلیه مدیران، بازیکنان و عوامل باشگاه‌ها و الزام آنان به امضای این منشور به عنوان یک شرط تصدی، می‌تواند در کاهش اقناع‌پذیری و مدیریت تعارض منافع مؤثر باشد. برای خنثی‌سازی سوگیری رسانه‌ای، برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه خبرنگاران ورزشی در حوزه اقتصاد و حکمرانی فوتبال و ایجاد تشکلهای مستقل رسانه‌ای برای پایش و گزارش‌دهی بی‌طرفانه مالی پیشنهاد می‌شود.

در سطح خرد و اجرایی، پیاده‌سازی سامانه‌های یکپارچه منابع انسانی و مالی در باشگاه‌ها برای ثبت دقیق و آنلاین کلیه قراردادهای و هزینه‌ها و همچنین طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی اجباری و مدرک‌محور با عنوان «مدیریت مالی در ورزش» برای کلیه مدیران، اعضای هیئت‌مدیره و سرپرستان باشگاه‌ها پیشنهاد می‌شود. این مجموعه پیشنهادها که

به صورت زنجیره وار و مکمل یکدیگر ارائه شده اند، قادر خواهند بود با هدفگذاری دقیق بر ریشه های شناسایی شده مشکل، بستری عینی و عملیاتی را برای گذار از وضعیت کنونی و استقرار یک نظام مالی شفاف، سالم و پایدار در فوتبال حرفه ای ایران فراهم آورند. باین حال، این پژوهش حاضر دارای محدودیتهایی بود. محدودیت های اصلی شامل محدودیت مکانی و موضوعی (تمرکز بر فوتبال ایران که تعمیم نتایج به سایر بسترها را نیازمند احتیاط می کند)، محدودیت در گردآوری داده ها (با توجه به حساسیت موضوع مالی و احتمال تمایل به ارائه پاسخ های اجتماعی پسند) و محدودیت در مدل پژوهش (احتمال وجود متغیرهای تأثیرگذار شناسایی نشده) بودند. با وجود این محدودیت ها، این مطالعه چارچوب مفهومی ارزشمندی را برای درک این پدیده پیچیده فراهم کرده و انجام پژوهش های آتی در سایر لیگ های ورزشی، بررسی نقش تعدیل گر متغیرهای کلان اقتصادی و به کارگیری روش های طولی را برای سنجش تحول این پدیده در گذر زمان پیشنهاد می نماید.

تعارض منافع

تعارض منافع وجود ندارد.

سپاسگزاری

از همه افرادی که ما را در این پژوهش یاری رساندند کمال سپاسگزاری را داریم.

ORCID

Mohammad Taghipour Gharbi		https://orcid.org/0000-0001-7486-4934
Shahab Bahrami		https://orcid.org/0000-0002-6268-5012
Mona Farzadfar		https://orcid.org/0000-0001-7682-5074

منابع

حبیبی، حمیدرضا و محمد کاظمی، رضا. (۱۳۹۸). به کارگیری تأمین مالی جمعی در باشگاه های فوتبال لیگ برتری ایران، دومین همایش بین المللی افق های نوین در علوم پایه و فنی و مهندسی، تهران.

- ضیاآبادی، مریم، زحمت‌کش، کیانوش و پارسا، شیما. (۱۳۹۷). بررسی تأثیر سرکوب مالی و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بر ردپای اکولوژیکی. اولین همایش بین‌المللی و سومین همایش ملی مدیریت پایدار منابع خاک و محیط‌زیست، کرمان.
- رحمانی، حلیمه و ناظمی اردکانی، مهدی. (۱۳۸۹). توصیه در مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم. *دوماهانه حسابرس*، ۴۹، ۸۸-۹۸.
- کاظمی‌پور، احمد، اکبری یزدی، حسین، محمد کاظمی، رضا و الهی، علیرضا. (۱۴۰۱). بین‌المللی‌سازی برند باشگاه‌های فوتبال ایران. *مطالعات مدیریت ورزشی*، ۷۱(۱۴)، ۳۳۸-۳۰۳. <https://doi.org/10.22089/smrj.2018.6278.2276>
- محمدی رثوف، مصطفی، فراهانی، ابوالفضل، شجاع، رضا و ملکی، علی. (۱۴۰۰). شناسایی عوامل مؤثر بر تحقق حکمرانی مطلوب در صنعت ورزش ایران با رهیافت داده‌بنیاد. *مطالعات راهبردی ورزش و جوانان*، ۵۲، ۱۳۴-۱۱۳.
- مشکات، سیدمصطفی. (۱۳۹۹). راهبرد گروه اقدام مالی درقبال پولشویی در فوتبال. *پژوهش حقوق کیفری*، ۳۳، ۹۷-۴۷. DOI: 10.22054/jclr.2020.44181.1943
- عیسی‌زاده دریس، امید و صابونچی، رضا. (۱۳۹۴). بررسی موانع توسعه حمایت‌های مالی باشگاه‌های حرفه‌ای استان خوزستان. اولین همایش ملی تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، ورامین، آموزشکده فنی و حرفه‌ای سما واحد ورامین.

References

- Abeza, G., O'Reilly, N. & Seguin, B. (2019). Social media in relationship marketing: The perspective of professional sport managers in the MLB, NBA, NFL, and NHL. *Communication & Sport*, 7(1), 80-109. <https://doi.org/10.1177/2167479517740343>
- Ban, C. & Bohle, D. (2021). Definancialization, financial repression and policy continuity in East-Central Europe. *Review of International Political Economy*, 28(4), 874-897. <https://doi.org/10.1080/09692290.2020.1799841>. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00036840500396574>
- Habibi, H. & Mirkazemi, R. (2018). The use of crowdfunding in football clubs of Iran's premier league. The second international conference of New Horizons in Basic and Technical Sciences and Engineering, Tehran. [In Persian]
- Fusch, P.I. & Ness, L.R. (2015). Are we there yet? Data saturation in qualitative research. *The Qualitative Report*, 20(9), 1408-1416.
- Guzman, I. & Morrow, S. (2007). Measuring efficiency and productivity in professional football teams: Evidence from the English Premier League. *Central European Journal of Operations Research*, 15, 309-328. DOI: 10.1007/s10100-007-0034-y
- Isazadeh Daris, O. & Sabunchi, R. (2014) Examining the obstacles to the development of financial support for professional clubs in Khuzestan province, the first national conference of physical education and sports

science, Varamin, Sama technical and vocational school, Varamin branch. [In Persian]

- Johansson, A.C. (2012). Financial repression and China's economic imbalances. *Rebalancing and sustaining growth in China*, 45-66.
- Kazemipour, Ahmad; Akbari Yazdi, Hossein; Mohammad Kazemi, Reza; Elahi, Alireza. (1401). Internationalization of Iranian Football Club Brands. *Sports Management Studies*, 71 (14), 338-303. <https://doi.org/10.22089/smrj.2018.6278.2276>
- Kriemadis, T., Terzoudis, C., Kartakoullis, N. & Kapnisi, D. (2021). An examination of the current strategic marketing planning practices in professional sport clubs. *Services Marketing Quarterly*, 43(3), 353-373. <https://doi.org/10.1080/15332969.2021.1993560>
- Maxcy, J., & Milwood, P. (2018). Regulation by taxes or strict limits: Managing profits in American professional team sport leagues. *Sport, Business and Management: An International Journal*, 8(1), 52-66. <https://doi.org/10.1108/SBM-11-2016-0069>
- Mashkat, S. (2019). Financial action group strategy against money laundering in football. *Criminal Law Research*, 33, 97-47. DOI: 10.22054/jclr.2020.44181.1943 [In Persian]
- Lago, U., Simmons, R. & Szymanski, S. (2006). The financial crisis in european football: An introduction. *Journal of Sports Economics*, 7(1), 3-12. <https://doi.org/10.1177/1527002505282871>
- Maxcy, J., & Milwood, P. (2018). Regulation by taxes or strict limits: Managing profits in American professional team sport leagues. *Sport, Business and Management: An International Journal*, 8(1), 52-66. <https://doi.org/10.1108/SBM-11-2016-0069>
- McKinnon, R. & Grassman, S. (1981). Financial repression and the liberalisation problem within less-developed countries. In *The world economic order* (pp. 365-390). Palgrave Macmillan, London.
- Moyo, T., Knott, B. & Duffett, R. (2021). Exploring the relationship between corporate social responsibility and the marketing performance of professional sport organisations in South Africa. *Sport in Society*, 25(12), 2415-2433. <https://doi.org/10.1080/17430437.2021.1945035>
- MohammadiRaoof, M. & Farahani, A. & Shajie, R. & Maleki, A. (2021). Factors Affecting the Realization of Good Governance in Iranian Sports Industry: A Grounded Theory Approach. *Strategic studies on Youth and Sports*, 52, 113-134. [In Persian].
- Müller, J.C., Lammert, J. & Hovemann, G. (2012). The financial fair play regulations of UEFA: An adequate concept to ensure the long-term viability and sustainability of European club football? *International Journal of Sport Finance*, 7(2), 117-140. <https://doi.org/10.1177/155862351200700202>
- Naraine, M.L., Pegoraro, A. & Wear, H. (2021). Examining an online brand community through a professional sport organization's hashtag marketing campaign. *Communication & Sport*, 9(4), 625-645. <https://doi.org/10.1177/2167479519878676>
- Peeters, T. & Szymanski, S. (2014). Financial fair play in european football. *Economic Policy*, 29(78), 343-390. <https://doi.org/10.1111/1468-0327.12031>

- Rahmani, (2011). 9 + 40 recommendations in combating money laundering and terrorist financing. *Auditor's Bimonthly*, 49, 88-98. [In Persian].
- Schubert, M. & Könecke, T. (2015). Classical'doping, financial doping and beyond: UEFA's financial fair play as a policy of anti-doping. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 7(1), 63-86. <https://doi.org/10.1080/19406940.2013.854824>
- Schubert, M., & Hamil, S. (2018). Financial doping and financial fair play in European club football competitions. *The Palgrave handbook on the economics of manipulation in sport*, 135-157. DOI:10.1007/978-3-319-77389-6_8
- Simon, R.L. (2018). *Fair play: The ethics of sport*. Routledge.
- Szymanski, S. (2017). Entry into elite football leagues: The application of the english premier league's owners' and directors' test. *International Journal of Sport Finance*, 12(2), 102-122. <https://doi.org/10.1080/17430437.2024.2424563>
- Toma, P. (2023). Using data analytics to capture the strategic and financial decision-making of europe's top football club. *Technological Forecasting and Social Change*, 186, 122116. DOI:10.1016/j.techfore.2022.122116
- Turesson, M. (2003). Increasing the competitiveness of smaller football clubs financial and sportive benefits of digital scouting. Master's Thesis, chalmers university.
- Yi, S., Raghutla, C., Chittedi, K.R. & Fareed, Z. (2003) How economic policy uncertainty and financial development contribute to renewable energy consumption? *The Importance of Economic Globalization. Renewable Energy*, 202, 1357-1367. <https://doi.org/10.1016/j.renene.2022.11.089>
- Zhang, J.J., Lam, E.T. & Connaughton, D.P. (2003). General market demand variables associated with professional sport consumption. *International Journal of Sports Marketing and Sponsorship*. 5 (1), 24-46. <https://doi.org/10.1108/IJSMS-05-01-2003-B003>
- Zhao, N., Yao, F., Khadidos, A.O. & Muwafak, B.M. (2021). The impact of financial repression on manufacturing upgrade based on fractional Fourier transform and probability. *Applied Mathematics and Nonlinear Sciences*. 7 (2), 11-21. DOI:10.2478/amns.2021.2.00060
- Ziyaabadi, M., Zhatkesh, K. & Parsa, S. (2007). Investigating the effect of financial repression and foreign direct investment on the ecological footprint. The first international conference and the third national conference on sustainable management of soil and environmental resources, Kerman. [In Persian]